

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

10 вересня 2020 року, протокол № 7

Голова Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова О. В. Алейнікова

**ВІДКРИТЕ ВРЯДУВАННЯ: МОДЕЛІ ТА
ІНСТРУМЕНТИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

(дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти)

Рівень вищої освіти:

- другий (магістерський)
- третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: без обмежень

Спеціальність: без обмежень

Освітньо-наукова програма: без обмежень

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «**Відкрите врядування: моделі та інструменти**» дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-наукових / освітньо-професійних програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Автор-укладач робочої програми

А.В. Шмагун, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління і проектного менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 01 від 09 вересня 2020 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 10 вересня 2020 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідно до ECTS –3	Галузь знань: без обмежень Спеціальність: без обмежень Освітньо-наукова програма: без обмежень	заочна форма навчання
		Навчальна дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти
		Рік підготовки
		2
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: • другий (магістерський) • третій (освітньо-науковий)	Семестр
		4
		Лекції
		10
		Семінари, практичні
		20
		Самостійна робота
		60
Форма контролю залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Метою викладання навчальної дисципліни "Відкрите врядування" є формування у слухачів необхідних знань щодо побудови та функціонування системи відкритого врядування, вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Відкрите врядування» є надання систематизованих знань щодо принципів, підходів та моделей відкритого врядування, сформувані умінь і навички впровадження механізмів відкритого врядування у сучасних суспільних умовах.

Результати навчання

Після вивчення дисципліни слухачі повинні:

знати:

- організацію групових форм внутрішньо організаційної комунікації;
- основні поняття щодо відкритого врядування;
- теоретичні засади побудови та функціонування системи відкритого врядування, основні тенденції його розвитку;

- підходи, моделі та механізми взаємодії держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування;
- принципи, методи та особливості побудови і функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування;

вміти:

- аналізувати та оцінювати державну комунікативну політику;
- аналізувати діяльність органів публічної влади та визначати проблеми впровадження принципів і підходів відкритого врядування;
- застосовувати сучасні форми та методи співпраці органів публічної влади з бізнес-структурами;
- комплексно використовувати методи та механізми консультацій органів публічної влади з громадськістю, активної участі громадян у процесах публічного управління;
- розробляти рекомендації щодо впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади;
- визначати напрями удосконалення кадрового забезпечення органів публічної влади для впровадження відкритого врядування.

Загальні компетентності (ЗК)

Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної і академічної етики та загального культурного кругозору.

Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.

Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення складних управлінських і соціальних проблем та вдосконалення публічного управління та адміністрування в умовах змін.

Соціальні навички (soft skills)

- здатність логічно і критично мислити,
- здатність самостійно приймати рішення,
- креативність.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади відкритого врядування

Тема 1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування

Поняття відкритого врядування як інноваційної концепції публічного управління. Пов'язані поняття (суспільно-владна взаємодія, прозорість діяльності органів публічної влади, державно-громадські консультації, електронний бізнес, електронна комерція, краудсорсинг, мережеве управління, публічні послуги тощо). Зв'язок відкритого та електронного врядування.

Тема 2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування

Історичні витоки концепції відкритого врядування. Міжнародна організація

"Партнерство відкритого уряду", нормативна база її діяльності. Принципи побудови системи відкритого врядування. Основні підходи відкритого врядування (інформаційний, корпоративний, мережевий, соціальний), їх загальна характеристика. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі. Нормативно-правова база та проблеми впровадження відкритого врядування в Україні.

Змістовний модуль 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування

Тема 3. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади

Закон про доступ до публічної інформації як базовий компонент інформування бізнесу та громадськості про діяльність органів публічної влади. Інтегровані веб-портали та бази даних органів публічної влади з доступом через Інтернет. Оприлюднення органами публічної влади широкого кола інформаційних продуктів у електронному вигляді. Системи електронних розсилок та оповіщень. Формування тематичних рубрик та створення пошукових систем на веб-порталах органів публічної влади.

Тема 4. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування

Забезпечення розвитку і державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції. Запровадження електронних систем державних закупівель. Нові механізми інформаційного супроводу підприємницької діяльності та консультування підприємців з боку державних структур. Розробка стандартів надання публічних послуг, використання хартій громадян (споживачів). Система "єдиного вікна". Центри надання публічних послуг. Технології надання електронних послуг. Лобізм в органах публічної влади, public relations та government relations. Використання аутсорсингу в управлінських процесах. Публічно-приватне партнерство у вирішенні суспільних проблем.

Тема 5. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні

Поняття та принципи участі громадськості у виробленні та реалізації політики на державному та місцевому рівнях. Консультації між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами. Електронні поштові скриньки та сторінки коментарів на веб-порталах органів публічної влади. Системи електронних звернень, зокрема до парламенту. Громадські комітети. Організація онлайн-консультацій та дискусій. Блоги для розміщення і оцінювання ідей та пропозицій. Поняття активної участі громадськості в публічному управлінні та засадах партнерства з органами влади. Конференції з вироблення консенсусу. Громадські журі. Конференції з дослідження майбутнього. Громадські форуми. Діалогові процеси. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань. Поняття громадського контролю за діяльністю владних інститутів. Суб'єкти, процес та методологія громадського контролю. Громадський моніторинг. Громадська експертиза. Громадський аудит. Громадське розслідування.

Змістовний модуль 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування

Тема 6. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади

Створення ситуаційних центрів як організаційних механізмів стратегічного та

оперативного управління. Запровадження аудиту результатів діяльності державних структур. Розробка стандартів якості їх роботи. Впровадження систем управління якістю в органах державної влади на основі інтерпретації стандартів серії ДСТУ ISO 9001. Використання загальної оцінної моделі САФ. Утворення напівавтономних виконавчих агентств. Запровадження контрактних відносин між державними установами. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів.

Тема 7. Кадрове забезпечення відкритого врядування

Введення контрактних моделей найму державних службовців. Інноваційні механізми конкурсного відбору на державну службу. Пов'язування оплати праці державних службовців з результатами їх роботи. Навчання новим управлінським технологіям. Механізми обов'язкової та добровільної ротації державних службовців. Надання керівникам державних установ значної самостійності в управлінні персоналом. Підготовка лідерів змін. Формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					с.р.
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади відкритого врядування						
Тема 1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування	7	2	-	-	-	5
Тема 2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування	9	-	4	-	-	5
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>	16	2	4	-	-	10
Змістовий модуль 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування						
Тема 3. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади	5	-	-	-	-	5
Тема 4. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування	5	-	-	-	-	5
Тема 5. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні	9	2	2	-	-	5
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>	19	2	2	-	-	15
Змістовий модуль 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування						
Тема 6. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади	26	4	6	-	-	16
Тема 7. Кадрове забезпечення відкритого врядування	29	2	8	-	-	19
<i>Усього годин за змістовим модулем 3</i>	55	6	14			35
РАЗОМ:	90	10	20			60

5. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Форма контролю	Години
1	2	3	4	5
<i>Змістовий модуль 1</i>				
1.	Тема 2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування	Історичні витоки концепції відкритого врядування. Міжнародна організація "Партнерство відкритого уряду", нормативна база її діяльності. Принципи побудови системи відкритого врядування. Основні підходи відкритого врядування (інформаційний, корпоративний, мережевий, соціальний), їх загальна характеристика. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі. Нормативно-правова база та проблеми впровадження відкритого врядування в Україні.	Опитування, письмові завдання	4
2.	Тема 5. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні	Поняття та принципи участі громадськості у виробленні та реалізації політики на державному та місцевому рівнях. Консультації між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами. Електронні поштові скриньки та сторінки коментарів на веб-порталах органів публічної влади. Системи електронних звернень, зокрема до парламенту. Громадські комітети. Організація онлайн-консультацій та дискусій. Блоги для розміщення і оцінювання ідей та пропозицій. Поняття активної участі громадськості в публічному управлінні та засадах партнерства з органами влади. Конференції з вироблення консенсусу. Громадські журі. Конференції з дослідження майбутнього. Громадські форуми. Діалогові процеси. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань. Поняття громадського контролю за діяльністю владних інститутів. Суб'єкти, процес та методологія громадського контролю. Громадський моніторинг.	Опитування, письмові завдання	2

		Громадська експертиза. Громадський аудит. Громадське розслідування.		
3.	Тема 6. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади	Створення ситуаційних центрів як організаційних механізмів стратегічного та оперативного управління. Запровадження аудиту результатів діяльності державних структур. Розробка стандартів якості їх роботи. Впровадження систем управління якістю в органах державної влади на основі інтерпретації стандартів серії ДСТУ ISO 9001. Використання загальної оцінної моделі CAF. Утворення напівавтономних виконавчих агентств. Запровадження контрактних відносин між державними установами. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів.	Опитування, письмові завдання	6
4.	Тема 7. Кадрове забезпечення відкритого врядування	Введення контрактних моделей найму державних службовців. Інноваційні механізми конкурсного відбору на державну службу. Пов'язування оплати праці державних службовців з результатами їх роботи. Навчання новим управлінським технологіям. Механізми обов'язкової та добровільної ротації державних службовців. Надання керівникам державних установ значної самостійності в управлінні персоналом. Підготовка лідерів змін. Формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти.	Опитування, письмові завдання	8
Разом:				20

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів вищої освіти:

1.самостійне опрацювання тем дисципліни (в тому числі: підготовка до аудиторних занять – 10 год.; підготовка до контрольних заходів – 20 год.) – 60 год

Усього

60 год.

Звіти про самостійну роботу не надаються. Вивчення відповідного матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань, захисту письмової роботи.

Розподіл годин самостійної роботи за темами дисципліни

<i>Тема</i>	<i>Год.</i>
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади відкритого врядування	
Тема 1. Понятійний апарат щодо відкритого врядування	5
Тема 2. Загальна характеристика функціонування та розвитку системи відкритого врядування	5
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>	10
Змістовий модуль 2. Взаємодія держави, бізнесу та громадськості у системі відкритого врядування	
Тема 3. Забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади	5
Тема 4. Взаємодія держави та бізнесу в форматі відкритого врядування	5
Тема 5. Участь громадськості у виробленні та реалізації політики в публічному управлінні	5
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>	15
Змістовий модуль 3. Побудова та функціонування органів публічної влади на засадах відкритого врядування	
Тема 6. Впровадження управління, орієнтованого на результат, в органах публічної влади	16
Тема 7. Кадрове забезпечення відкритого врядування	19
<i>Усього годин за змістовим модулем 3</i>	35
<i>Усього годин</i>	60

Питання для самоконтролю.

До теми 1

1. Поняття відкритого врядування як інноваційної концепції публічного управління.
2. Пов'язані поняття (суспільно-владна взаємодія, прозорість діяльності органів публічної влади, державно-громадські консультації, електронний бізнес, електронна комерція, краудсорсинг, мережеве управління, публічні послуги тощо).
3. Зв'язок відкритого та електронного врядування.
4. Історичні витоки концепції відкритого врядування.

До теми 2

1. Особливості, переваги та недоліки Закону України "Про доступ до публічної інформації".
2. Приклади побудови інтегрованих веб-порталів органів публічної влади (Кабінет Міністрів України, Верховна Рада України, центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації).
3. Оприлюднення органами публічної влади інформаційних продуктів у електронному вигляді на власних веб-порталах і сайтах.
4. Проблеми інформаційного наповнення веб-сайтів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.
5. Системи електронних розсилок та оповіщень, вітчизняні приклади (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України).
6. Тематичні рубрики та пошукові системи на веб-порталах вітчизняних органів публічної влади, їх особливості та потреби удосконалення.

До теми 3

1. Забезпечення розвитку і державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції.
2. Запровадження електронних систем державних закупівель.
3. Нові механізми інформаційного супроводу підприємницької діяльності та

консультування підприємців з боку державних структур.

4. Розробка стандартів надання публічних послуг, використання хартій громадян (споживачів).
5. Система "єдиного вікна".
6. Центри надання публічних послуг.
7. Технології надання електронних послуг.

До теми 4

1. Забезпечення розвитку і державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції в Україні: проблеми та перспективи.
2. Запровадження електронних систем державних закупівель. Система "Прозоро", їх особливості функціонування, потреби удосконалення.
3. Механізми інформаційного супроводу підприємницької діяльності та консультування підприємців з боку державних структур.
4. Розробка стандартів надання публічних послуг, використання хартій громадян (споживачів), зарубіжні приклади таких хартій, можливості впровадження в Україні.
5. Закон України "Про адміністративні послуги", його особливості, переваги та недоліки.
6. Система "єдиного вікна", центри надання публічних послуг. Сервісні центри "Готово".
7. Технології надання електронних послуг, зарубіжні приклади (Франція, Естонія тощо).
8. Вітчизняний портал адміністративних послуг, перспективи його розвитку.
9. Лобізм в органах публічної влади, public relations та government relations: зарубіжна практика та вітчизняні проблеми.
10. Використання аутсорсингу в управлінських процесах.
11. Публічно-приватне партнерство у вирішенні суспільних проблем.
12. Закон України "Про державно-приватне партнерство" та проблеми його реалізації.

До теми 5

1. Поняття та принципи участі громадськості у виробленні та реалізації політики на державному та місцевому рівнях.
2. Консультації між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами: основні методи.
3. Реалізація механізмів консультацій органів влади з громадянами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996: публічні громадські обговорення; електронні консультації; вивчення громадської думки.
4. Електронні поштові скриньки та сторінки коментарів на веб-порталах органів публічної влади.
5. Використання урядового веб-сайту "Громадянське суспільство і влада" та офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади для електронних консультацій: проблеми та перспективи.
6. Системи електронних звернень: зарубіжний досвід та вітчизняні приклади. Електронні петиції Президентів України.
7. Громадські комітети: зарубіжний досвід. Вітчизняні громадські ради, проблеми їх діяльності.
8. Організація онлайн-консультацій та дискусій. Блоги для розміщення і оцінювання ідей та пропозицій.
9. Поняття активної участі громадськості в публічному управлінні та засадах партнерства з органами влади.

10. Методи активної участі громадськості в публічному управлінні (конференції з вироблення консенсусу, громадські журі, конференції з дослідження майбутнього, громадські форуми, діалогові процеси), зарубіжні приклади.

11. Можливості запровадження методів активної участі громадськості в публічному управлінні у вітчизняних умовах.

12. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань, приклади краудсорсингу в зарубіжних країнах та в Україні.

13. Поняття, суб'єкти та процес громадського контролю.

14. Основні методи громадського контролю (громадський моніторинг, громадська експертиза, громадський аудит, громадське розслідування), зарубіжні приклади.

15. Вітчизняна нормативно-правова база громадського контролю за деякими галузями (екологія, запобігання корупції тощо).

16. Умови успішності та результативності громадського контролю, їх наявність в Україні.

17. Проблеми та перспективи розвитку громадського контролю в Україні.

До теми 6

1. Створення ситуаційних центрів як організаційних механізмів стратегічного та оперативного управління.

2. Діяльність ситуаційних центрів при уряді та центральних органах виконавчої влади: проблеми та перспективи.

3. Запровадження аудиту результатів діяльності державних структур. Розробка стандартів якості їх роботи.

4. Стандарти аудиту державного сектору Міжнародної організації вищих аудиторських установ (INTOSAI): ISSAI 300, 2013 р.; ISSAI 3000, 2004 р.

5. Проблеми та перспективи діяльності Державної аудиторської служби України.

6. Впровадження систем управління якістю в органах державної влади на основі інтерпретації стандартів серії ДСТУ ISO 9001.

7. Використання загальної оцінної моделі САФ у вітчизняних умовах.

8. Утворення напіваавтономних виконавчих агентств та запровадження контрактних відносин між державними установами: зарубіжний досвід та можливості використання в Україні.

9. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади: зарубіжна практика та вітчизняні проблеми.

10. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів у зарубіжній практиці.

11. Вітчизняне законодавство про електронний документообіг: проблеми та шляхи удосконалення.

До теми 7

1. Введення контрактних моделей найму державних службовців (Великобританія, Швеція, США тощо).

2. Механізми конкурсного відбору на державну службу: зарубіжні приклади.

3. Запровадження нових механізмів найму та конкурсного відбору на державну службу відповідно до Закону України "Про державну службу".

4. Потреби удосконалення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування з погляду кадрового забезпечення відкритого врядування.

5. Пов'язування оплати праці державних службовців з результатами їх роботи.

6. Критерії оцінювання ефективності та результативності діяльності державних службовців: зарубіжний досвід та вітчизняні проблеми.

7. Механізми обов'язкової та добровільної ротації державних службовців (Німеччина, Італія тощо), можливості впровадження відповідних механізмів в

Україні.

8. Підготовка лідерів змін: зарубіжні технології та актуальність для України в умовах системних суспільних реформ.

9. Формування інноваційно орієнтованої управлінської еліти.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Види індивідуальних науково-дослідних завдань (за вибором аспіранта):

- 1) підготовка письмової роботи,
- 2) підготовка презентацій,
- 3) підготовка тез доповідей на науково-практичну конференцію за тематикою дисципліни.

Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Технічні вимоги: реферат: обсяг – до 20 стор., есе: обсяг – до 10 стор., Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1, не менше ніж 5 позицій у списку літератури, коректне оформлення посилань, презентація – до 15 слайдів..

Тематика письмових робіт

1. Відкрите врядування як інноваційна концепція публічного управління: проблеми впровадження.

2. Нормативно-правова база відкритого врядування в Україні.

3. Особливості суспільно-владної взаємодії в системі відкритого уряду.

4. Використання сучасних інформаційних технологій в системі відкритого уряду.

5. Впровадження інформаційного підходу у публічному управлінні: проблеми та шляхи вирішення.

6. Корпоративний підхід та його використання для розбудови відкритого врядування.

7. Проблеми переходу від ієрархічного до мережевого підходу в публічному управлінні.

8. Соціальний підхід як основа побудови відкритого уряду.

9. Оцінювання ефективності системи відкритого уряду.

10. Ризики в системі відкритого уряду.

11. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.

12. Умови дієвості системи відкритого уряду.

13. Моделі відкритого уряду в різних країнах світу: порівняльний аналіз.

14. Відповідальність громадянського суспільства за впровадження відкритого врядування.

15. Нормативно-правова база доступу до публічної інформації в Україні: проблеми та шляхи розвитку.

16. Використання сучасних технологій забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади.

17. Державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії.

18. Запровадження електронних систем державних закупівель в Україні.

19. Хартії громадян (споживачів) як інструмент підвищення якості публічних послуг.

20. Проблеми розвитку центрів надання публічних послуг.

21. Розвиток електронних послуг в Україні.

22. Проблеми розвитку публічно-приватного партнерства в Україні.

23. Лобізм в органах публічної влади: зарубіжна практика та вітчизняні реалії.

24. Механізми електронних консультацій органів влади з громадськістю.

25. Використання блогів та соціальних мереж для консультацій між органами публічної влади та громадськістю.
26. Методи активної участі громадськості в публічному управлінні на місцевому рівні.
27. Використання методу діалогових процесів для вироблення рішень органів публічної влади.
28. Краудсорсинг для залучення громадян до вирішення державних завдань: зарубіжний досвід для України.
29. Основні методи громадського контролю та їх використання в Україні.
30. Умови дієвості громадського контролю.
31. Механізми публічних громадських обговорень рішень органів влади.
32. Системи електронних звернень та їх впровадження в Україні.
33. Громадські ради: переваги, недоліки, шляхи удосконалення.
34. Технології опитування громадської думки та їх використання при виробленні політики в публічному управлінні.
35. Умови ефективності консультацій органів публічної влади з громадськістю.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання.

Під час лекційного курсу застосовуються:

- мультимедійна презентація;
- слайдова презентація;
- дискусійне обговорення проблемних питань.
- На практичних заняттях застосовуються:
- ситуаційні завдання;
- кооперативне навчання (робота за методом малих груп).

Методи стимулювання інтересу і мотивації дослідницької та навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

До *контрольних заходів* входять поточний та підсумковий контроль.

Метою *поточного контролю* є визначення ступеня засвоєння здобувачем вищої освіти кожної теми, що оцінюється певною кількістю балів, яка встановлена для кожного виду навчальної роботи. Під час контролю знань викладач оцінює те, як здобувач вищої освіти розуміє зміст курсу, його здатність застосовувати набуті знання з курсу вирішенні при конкретних завдань, а також вміння систематизувати та ясно викладати теорію.

Під час практичних занять застосовуються такі види контролю: усне та письмове опитування з питань, поставлених в плані практичних занять, самостійної роботи, виконання практичних завдань.

Самостійна та індивідуальна робота здобувачів вищої освіти оцінюється за їх письмовими роботами (індивідуальними завданнями, доповідями тощо).

Підсумковий контроль знань – залік.

Контрольні питання з дисципліни

1. Поняття відкритого врядування.
2. Зв'язок відкритого та електронного врядування.
3. Особливості суспільно-владної взаємодії в межах відкритого уряду.
4. Загальна характеристика Партнерства відкритого уряду.
5. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.
6. Принципи побудови системи відкритого врядування.
7. Основні підходи відкритого врядування (інформаційний, корпоративний, мережевий, соціальний).
8. Основні тенденції розвитку відкритого врядування у світі.
9. Вітчизняна нормативно-правова база відкритого врядування.
10. Проблеми впровадження відкритого врядування в Україні.
11. Доступ до публічної інформації та його значення для розвитку відкритого врядування.
12. Організаційні засади забезпечення доступу до публічної інформації.
13. Державне регулювання електронного бізнесу та електронної комерції.
14. Лобізм в органах публічної влади.
15. Центри надання публічних послуг.
16. Технології надання електронних послуг.
17. Електронні системи державних закупівель.
18. Принципи консультацій між органами публічної влади, громадськими організаціями та громадянами.
19. Електронні державно-громадські консультації.
20. Основні методи активної участі громадськості в публічному управлінні.
21. Суб'єкти, процес та методологія громадського контролю.
22. Умови успішності та результативності громадського контролю.
23. Аудит результатів діяльності державних структур.
24. Стандарти аудиту державного сектору Міжнародної організації вищих аудиторських установ (INTOSAI).
25. Загальна оцінна модель CAF.
26. Системи електронної взаємодії органів публічної влади.
27. Використання електронних документів та електронних цифрових підписів у органах публічної влади.
28. Нові механізми найму та конкурсного відбору на державну службу відповідно до Закону України "Про державну службу".
29. Критерії оцінювання ефективності та результативності діяльності державних службовців.
30. Підготовка лідерів змін.
31. Перспективи розвитку електронної взаємодії органів публічної влади в Україні.
32. Формування нової управлінської еліти для впровадження відкритого врядування.
33. Створення систем електронної взаємодії органів публічної влади: зарубіжна практика та вітчизняні проблеми.
34. Вітчизняне законодавство про електронний документообіг: проблеми та шляхи удосконалення.
35. Контрактні моделі найму державних службовців: зарубіжний досвід для України.
36. Проблеми кадрового забезпечення системи відкритого уряду в Україні.

10. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі (табл. 10.1).

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи здобувачів вищої освіти) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Оцінювання відбувається на підставі виконаної і захищеної Індивідуальної письмової роботи, виконання завдань на аудиторних заняттях та заліку.

Шкала оцінювання

№	Вид робіт	Кількість балів	Всього
1	Опитування (усне - письмове)	по 10 балів	20
2	Індивідуальна письмова робота	30 балів	40
3	Наукова доповідь	10	10
	Всього		70
	Залік		30

Шкали оцінювання: національна та ECTS

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

11.1. Основна література

1. Відкрите урядування: колективна робота, прозорість і дієва участь / за ред. Д.Латропа і Л.Руми; пер. з англ. А.Іщенка. – К.: Наука, 2012. – 536 с.
2. Доклад Президенту РФ по итогам деятельности Рабочей группы по формированию системы "Открытое правительство" (полная версия) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1446/
3. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии устойчивого развития : учеб. пособ. / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев, Г. Т. Галиев. – 2-е изд., доп. и перераб. – Уфа : ДизайнПолиграфСервис, 2003. – 352 с.
4. Ильин Н. И., Демидов Н. Н., Новикова Е. В. Ситуационные центры. Опыт, состояние, тенденции развития. – М. : МедиаПресс, 2011. – 336 с.
5. Информационные технологии: инновации в государственном управлении: сб. науч. тр. / отв. ред. Е. В. Алферова, И. Л. Бачило. – М.: ИНИОН РАН, 2010. – 238 с.
6. Колесник Т. Д. Механизм оценки регулирующего воздействия для повышения качества законопроектов // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 3. – С. 12-15.
7. Кравченко С. О. Інноваційні реформи державного управління : впровадження менеджерських підходів / С. О. Кравченко // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2007. – Вип. 2. – С. 112–124.
8. Лахижа М. І. Система управління якістю в органах влади (вітчизняний та зарубіжний досвід) : монографія / М. І. Лахижа. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 132 с.
9. Механизмы открытого правительства: международный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1447/
10. Михненко А. М. Інновації в управлінні суспільним розвитком : навч. посіб. / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : НАДУ, 2009. – 116 с.
11. Михненко А. М. Трансформація українського суспільства : перехід до нової моделі розвитку / А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Борисевич // Вісн. НАДУ. – 2006. – № 3. – С. 282-288.
12. Рудая И. Л. Аутсорсинг: методология и практика: монография. – Самара: Универс-груп, 2009. – 230 с.
13. Тимошук В. Н., Турбин А. С. Элементы инновационной модели управления регионами: зарубежный опыт // Экономика мегаполисов и регионов. – 2011. – № 7 (37). – С. 32-37.
14. Управління суспільним розвитком. Вступ до спеціальності : навч. посіб. / [А. М. Михненко, В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко, С. О. Борисевич]. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 84 с.
15. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності: практ. посіб. – 2-ге вид., доп. і допрац. / [Бригілевич І.І., Ванько С.І., Загайний В.А., Коліушко І.Б., Курінний О.В., Стоян В.О., Тимошук В.П., Шиманке Д.] / за заг. ред. Тимошука В.П. – К.: СПД Москаленко О.М., 2011. – 432 с.

11.2. Додаткова література

1. Багаев Г. В., Жебровский В. А. Информатизация и модернизация государственного аппарата // Экономика и управление: научно-практический журнал. – 2010. – № 4. – С. 8-13.
2. Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Попов О.М. Управління людськими ресурсами: філософські засади: навч. посіб. – К.: Професіонал, 2006. – 576 с.
3. Ганоцька С., Гордієнко В. Моделі управління якістю: проблеми та перспективи

- запровадження в органах державної служби України [Електронний ресурс] // Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 1 (8). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_1/11gsodsu.pdf
4. Дубов Д. В. Основи електронного урядування : навч. посіб. / Д. В. Дубов, С. В. Дубова. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 176 с.
 5. Душкин Р. В., Коптев А. П. Ситуационные центры как структурные элементы системы отраслевого и государственного управления [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ototsky.mgn.ru/it/presentations/OpsRooms_Dushkin.htm
 6. Иванов В. Н. Инновационные социальные технологии государственного и муниципального управления / В. Н. Иванов, В. И. Патрушев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономика, 2001. – 326 с.
 7. Інноваційний розвиток України : політико-правові аспекти : монографія / за ред. В. П. Горбатенка. – К. : Юрид. думка, 2006. – 248 с.
 8. Князев С. Н., Ганчеренок И. И. Управление инновациями и инновации в управлении // Університетські наукові записки. – 2007. – № 3 (23). – С. 41-44.
 9. Колесник Т. Д. Использование порталных решений в качестве инструмента управления региональным кадровым потенциалом // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 1. – С. 24-27.
 10. Колесник Т. Д. Ситуационные центры как важнейший инструмент государственного и муниципального управления // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 3. – С. 18-23.
 11. Куц Ю. О. Якість надання управлінських послуг як чинник ефективності місцевого управління // [Електронний ресурс] // Державне будівництво. – 2011. – № 2. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/4/03.pdf>
 12. Лахижа М. І. Іноземний досвід впровадження системи управління якістю в роботу органів влади // Вісник Державної служби України. – 2006. – №3. – С. 40-46.
 13. Малышева Н. А. Нормативно-правовая основа формирования системы межведомственного электронного взаимодействия // Инновации в государственном и муниципальном управлении. – 2012. – № 1. – С. 49-53.
 14. Материалы 10 экспертных подгрупп Рабочей группы по формированию системы "Открытое правительство" к докладу Президенту РФ [Электронный ресурс]. – Режим доступа: bольшоеправительство.рф/report/1444/
 15. Перов С.В. Инновации в государственном управлении // Актуальные проблемы российского права. – М.: Изд-во МГЮА, 2008, № 3 (8). – С. 91-96.
 16. Хачатурян Х. В. Інновації в державному управлінні : монографія / Х. В. Хачатурян. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 252 с.
 17. Шилец Е. С. Новые технологии управления человеческими ресурсами как инструмент ведения международной конкурентной борьбы // Вісник Донецького національного університету, Сер. В: Економіка і право. – 2010. – Вип. 2. – Т. 2. – С. 514-523.
 18. Шляхи інноваційного розвитку України / Д. В. Табачник (кер. авт. кол.), В. Г. Кремень, А. М. Гуржій, М. Ф. Гончаренко та ін. – К. : Людопринт, 2004. – 544 с.
 19. Электронные государственные закупки за рубежом [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ua-tenders.com/rubrics/materials/205743/>
 20. E-Government Survey 2012: E-Government for the People [Electronic resource] / [S. Hafeez, M. Mimicopoulos, J.-M. Kauzya et al.]. – New York: United Nations, 2012. – 143 p. – http://www2.unpan.org/egovkb/global_reports/12report.htm
 21. Open Government Declaration. September 2011 [Electronic resource]. – <http://www.opengovpartnership.org/open-government-declaration>
 22. Open government partnership: articles of governance: adopted by April 16, 2012 [Electronic resource]. – <http://www.opengovpartnership.org/articles-governance>

Unlocking the human potential for public sector performance : world public sector report 2005 [Electronic resource] / [ed. by G. Bertucci, K. Helgason]. – New York : United Nations, 2005. – 123 p. – <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan021582.pdf>

11.3. Інтернет-ресурси

1. Законодавство України. – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>
2. Организация Объединенных Наций. – <http://www.un.org/russian/>
3. Організація економічного співробітництва та розвитку. – <http://www.oecd.org>
4. Открытое правительство. – <http://большоеправительство.рф/>
5. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
6. Програма розвитку Організації Объединенных Наций. – <http://www.undp.org/>
7. Россия без дураков. – <http://россиябездураков.рф/>
8. Світовий банк. – <http://www.worldbank.org/>
9. Страны мира (полные данные). – <http://wgeo.ru/>
10. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/control>
11. European Commission. – http://ec.europa.eu/index_en.htm
12. Forward Studies Unit EU. – http://ec.europa.eu/comm/cdp/index_en.htm
13. Freedom House. – <http://www.freedomhouse.org/>
14. Gateway to the European Union. – http://europa.eu/index_en.htm
15. International Public Management Network. – <http://www.inpuma.net/>
16. Local Government and Public Service Reform Initiative. – <http://lgi.osi.hu/>
17. NISPAcee Information Portal. – <http://www.nispa.sk>
18. Open government partnership. – <http://www.opengovpartnership.org>
19. The Sigma Programme. – <http://www.sigmaxweb.org>
20. United Cities and Local Governments. – <http://www.cities-localgovernments.org/>
21. United Nations Public Administration Network. – <http://www.unpan.org/>